

7. Johnson R. The Authority of the Student Evaluation Questionnaire //Teaching in Higher Education. – 2000. – Vol. 5. – No 4. – P.419-434.
8. Marsh H. W., Roche L. The Use of Students' Evaluations and an Individually Structured Intervention to Enhance University Teaching Effectiveness // American Educational Research Journal. – 1993. – Vol. 30. – No 1. – P.217-251.

Рожельюк І.Я.

ПІДГОТОВКА БУДУЩИХ ПРЕПОДАВАТЕЛЕЙ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА К МОНИТОРИНГОВОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ: СОДЕРЖАТЕЛЬНЫЙ АСПЕКТ

В данной статье автором выявлены особенности проектирования и реализации содержательного аспекта профессионально-педагогической подготовки будущих преподавателей иностранного языка как мониторинговой деятельности. Конкретизированы цель и задачи базового модуля «Мониторинг в сфере иноязычного образования». Раскрыты способы подготовки студентов относительно проведения собственных мониторинговых исследований, касающихся качества профессионально-педагогической деятельности преподавателей иностранного языка. Сконцентрировано внимание на этапах и принципах организации мониторинговых исследований в сфере иноязычного образования, а также эмпирических методах образовательных измерений. В перспективе рекомендовано внедрение данного модуля в содержание педагогической подготовки будущих кадров для системы образования.

Ключевые слова: профессионально-педагогическая подготовка, будущие преподаватели иностранного языка, мониторинг качества образования, мониторинг в сфере иноязычного образования, мониторинговое исследование, образовательные измерения..

I.Y.Rozhelyuk

PREPARATION OF FUTURE FOREIGN LANGUAGE TEACHERS TO MONITORING ACTIVITIES: THE CONTENT ASPECT

In this article, the author substantiates the features of design and implementation of the content aspect of the professional and pedagogical preparation of future foreign language teachers for monitoring activities. The goal and tasks of the basic module "Monitoring in the sphere of foreign language education" are specified. The ways of preparing students for conducting their own monitoring research related to the quality of professional and pedagogical activity of foreign language teachers were discovered. Attention is concentrated on the sphere of foreign language education, as well as on the empirical methods of educational measurements. In the long term, the implementation of this module in the content of pedagogical training of future cadres for the education system is recommended.

The basis of the module is the definition of educational monitoring as a system for collecting, processing, storing and disseminating information about the educational system or its individual elements, which is focused on the information management of the control, allows to draw conclusions about the state of the object at any given time and gives a forecast of its development. It has been demonstrated that monitoring in the field of foreign language education combines three important administrative components: analysis, assessment and forecasting of processes in education, a set of methods for tracking processes in education; collection and processing of information in order to prepare recommendations for the development of investigated processes and making the necessary adjustments. It is specified that monitoring is based on these components, but does not replace any of them, since there can be no control, expertise or information support system. Instead, the social nature of educational monitoring is determined by the fact that it serves as the main means of monitoring and accounting for the transfer of social experience (the content of foreign education) to younger generations.

There are three areas of research related to discussions about the functions of these systems; study of the reliability (validity) of the received information; analysis of the role of monitoring in the systems for assessing and controlling the quality of educational services in the field of foreign language education.

The results of the conducted research allow to draw the following conclusions: taking into account personal wishes and the specifics of the professional activity of future foreign language teachers, the content of their teaching should be updated with theoretical issues of educational monitoring and methodology of monitoring studies in the field of foreign language education.

Key words: professional-pedagogical training, future foreign language teachers, monitoring the quality of education, monitoring in the sphere of foreign-language education, monitoring research, educational measures.

Подано до редакції 19.10.2017.

Рекомендовано до друку докт.пед.наук, проф. О.С.Цокур

УДК 37.011.3: 821.161.2

© 2017

Саюк В.І., Германчук І.М.

ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ РАНЬОГО ВІКУ

У статті розглядається проблема формування готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку. Зазначається, що готовність майбутніх педагогів необхідно розуміти як здатність на професійному рівні сприяти всебічному і гармонійному розвитку дітей раннього віку. Для її формування необхідні педагогічні умови: створення позитивної мотивації студентів до навчання; теоретичні знання і практичні уміння із розвитку, навчання і виховання малюків; проходження практики у групах дітей раннього віку; використання сучасних програм для їх розвитку і науково-методичний супровід майбутніх педагогів.

Ключові слова: майбутні педагоги, діти раннього віку, формування готовності, компоненти готовності, педагогічні умови формування готовності.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Проблеми захищеності дітей, збереження їх здоров'я і розвиток мають пріоритетне значення для нашої країни. Враховуючи те, що діти – це майбутнє України у державній політиці відбуваються позитивні зрушення щодо розбудови дошкільної освіти та виховання. Провідна роль у цьому процесі відводиться педагогу-вихователю, здатному працювати з дітьми різного дошкільного віку.

Статистика останніх років показує щорічне зростання кількості дітей раннього віку, які потребують відвідування дошкільних навчальних закладів (ДНЗ). У зв'язку з цим виникла об'єктивна потреба у збільшенні кількості місць для дітей раннього віку у ДНЗ та постала проблема у підготовці майбутніх педагогів до роботи з дітьми такого віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми...

У всьому цивілізованому світі велика увага приділяється розвитку дитини з раннього періоду життя. Підтвердженням цього є розроблені ООН, ЮНЕСКО та ЮНІСЕФ такі документи, як "Декларація прав дитини" (1959), "Конвенція про права дитини" (1989), "Всесвітня декларація про забезпечення виживання, захисту і розвитку дітей" (1990), "Світ, сприятливий до дітей" (2002) тощо. В Україні освіта та виховання дітей раннього віку регулюються Законами "Про освіту" і "Про дошкільну освіту" такими нормативними документами як "Державна національна програма "Освіта" ("Україна XXI ст.")", "Національна стратегія розвитку освіти в Україні на 2012-2021 рр.", "Державна цільова соціальна програма розвитку дошкільної освіти на період до 2017 року" тощо.

Проблема розвитку дітей раннього віку є предметом дослідження різних наук і галузей людської діяльності: медичної (О. Гнатенко, В. Єренков, О. Лук'янова, В. Майданник, О. Мошчич, В. Отт, В. Покровський, А. Роїт, В. Сідельников, І. Сміян, Г. Сперанський, О. Хохол, О. Шадрін), педагогічної (Н. Беляєва, А. Богуш, Е. Вільчковський, З. Гуріна, І. Кліш, О. Курок, В. Лаппо, Л. Олійник, Т. Поніманська, Н. Рогальська), психологічної (А. Адлер, Л. Божович, А. Валлон, Д. Ельконін, Е. Еріксон, М. Лісіна, Л. Обухова, Ж. Піаже, М. Холодна), соціальної (Г. Андрєєва, Є. Брєєва, І. Кон, В. Пилипенко, І. Попова, В. Танчер, С. Щеглова) тощо. Отже, як бачимо, проблема раннього дитинства опинилася у фокусі уваги державних інституцій і науковців різних галузей. Однак, розкриття проблеми формування готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку, ще не стало предметом окремого дослідження.

Формулювання цілей статті... Мета даної статті полягає у визначенні сутності поняття "готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку" та виокремленні педагогічних умов для її формування.

Виклад основного матеріалу дослідження... Ранній вік дитини (від 1-го до 3-х років) є одним із важливих етапів у її житті. У цей період дитина починає добре ходити, розвивається мовлення, предметна і пізнавальна діяльність, спілкування з дорослими та однолітками. Недостатня увага до дітей раннього віку з боку батьків або односторонність виховних дій педагогічних працівників дитячих садочків негативно позначаються на розвитку малюків. Саме тому особливе значення у роботі ДНЗ має відводитися професійній особистісній взаємодії педагога-вихователя і дитини для її гармонійного розвитку. З огляду на це, актуальною проблемою для вищих навчальних закладів (ВНЗ) є формування готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку.

Аналіз наукової літератури показує, що підготовці фахівців дошкільної освіти приділяється значна увага. Наукові дослідження спрямовані на визначення теоретичних і методичних основ підготовки майбутніх педагогів-вихователів (Є. Белкіна, Н. Гавриш, Н. Кічук, Т. Поніманська, Н. Рогальська та ін.), професійній компетентності вихователя (Г.Беленька) та різним напрямкам їх роботи: індивідуальному стилю педагогічного спілкування (І. Луценко), роботи з різновіковими групами дітей (С. Литвиненко і М. Заячківська), розвитку пізнавальної самостійності (В. Бенера) тощо. Однак, варто зазначити, що різні аспекти досліджень професійної підготовки педагогів-вихователів спрямовані на дошкільну освіту і виховання загалом, а не на вікову періодизацію дитинства і дітей раннього віку зокрема. Тому нашим завданням є визначення умов за яких можна сформувати готовність майбутніх педагогів для роботи з дітьми раннього віку.

У словнику української мови поняття "готовність" трактується як "згода, схильність до чого небудь або вияв бажання зробити що небудь, як остаточний результат якої-небудь дії, стану" [8, с.148]. С. Гончаренко [2] розглядає зазначене поняття як інтегративну особистісну якість педагога, передумовою ефективності якої є його діяльність після закінчення ВНЗ. Поняття "готовність" В. Сластьонін визначає як сукупність якостей особистості, що забезпечують успішне виконання професійних функцій. Зазначене науковцем поняття включає різного роду установки на усвідомлення педагогічного завдання, моделі імовірнісної поведінки, визначення специфічних способів діяльності, оцінку своїх можливостей відповідно до майбутніх труднощів і необхідного результату [7, с.143].

На нашу думку, готовність майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку необхідно розуміти як здатність фахівців на професійному рівні сприяти всебічному і гармонійному розвитку малят. Поняття "готовність майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку" ми розуміємо як складне інтегроване на теоретичному рівні утворення до складу якого входять взаємопов'язані компоненти :

- *мотиваційний* (потреба в наданні педагогічної підтримки дітям; спрямованість на педагогічну взаємодію з малятами; орієнтація на потреби та внутрішні можливості дитини, прагнення до постійного поповнення знань і умінь у розвитку і вихованні дітей раннього віку);

- *когнітивний* (володіння психолого-педагогічними знаннями з розвитку і виховання дітей раннього віку, знання традиційних та інноваційних методик організації та проведення різних видів навчально-ігрової діяльності з дітьми);

- *операційно-діяльнісний* (уміння здійснювати діагностику розвитку дітей раннього віку; застосовувати методи і технології розвивального навчання; моделювання предметно-розвивального освітньо-виховного середовища для малят; надавати педагогічну підтримку батькам у вихованні і розвитку дітей раннього віку);

- *результативно-рефлексивний* (розвиток і виховання дітей раннього віку; самоконтроль і самооцінка вихователем взаємодії з дітьми; рефлексія та контроль змін у розвитку дитини; орієнтація на самопізнання та вдосконалення).

З метою вивчення стану готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку нами було проведено анкетування серед студентів ВНЗ спеціальності "Дошкільна освіта". На запитання: "Чи достатньо студенти одержують у ВНЗ теоретичних знань і практичних навичок для роботи з дітьми раннього віку?" 87 % респондентів відповіли, що не достатньо; "Чи знають студенти, які є програми розвитку дітей раннього віку і чи можуть їх застосовувати на практиці?" 64 % студентів не знає і не може застосовувати зазначені програми на практиці; "Чи є потреба у більш глибокому вивченні дисциплін, пов'язаних із роботою з дітьми раннього віку?" 97 % респондентів дали ствердну відповідь. Враховуючи результати дослідження ми визначили потребу у формуванні готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку.

У Новому тлумачному словнику української мови термін "формування" пояснюється як "виробляти в комуні-небудь певні якості, риси характеру" [5, с.695]. В. Ягупов, розглядаючи основні категорії педагогіки, визначає зазначене поняття як надання певної форми, завершеності процесу становлення особистості, досягнення нею зрілості та стабільності, яке відбувається під впливом різних факторів [9]. На думку А. Кузьмінського і В. Омеляненка формування людини – це складний процес її становлення як особистості, що відбувається у результаті розвитку і виховання, соціалізації особистості та характеризується завершеністю [4].

Отже, підсумовуючи можна зазначити, що *поняття "формування" необхідно розглядати як певний процес розвитку людини, її особистісних якостей, рис, характеру, що відбувається під впливом економічних, соціальних, психологічних, педагогічних факторів*. Сформованість особистості людини визначається як певний рівень її досягнень.

Розглядаючи проблему формування готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку необхідно розуміти необхідність створення педагогічних умов за яких зазначена готовність може бути сформована. На нашу думку, для формування готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку варто дотримуватися таких *педагогічних умов*:

- створення позитивної мотивації студентів до роботи з дітьми раннього віку;
- формування теоретичних знань і практичних умінь студентів із розвитку, навчання і виховання малюків;
- проходження практики майбутніми педагогами в ДНЗ у групах дітей раннього віку;
- використання студентами сучасних програм розвитку дітей раннього віку;
- науково-методичний супровід майбутніх педагогів у роботі з дітьми раннього віку.

Розглянемо виокремлені педагогічні умови більш детально. *Створення позитивної мотивації студентів до роботи з дітьми раннього віку*. Важливим компонентом у професійній педагогічній діяльності є її мотивація. Психологи розглядають мотивацію як рушійну силу поведінки у структурі особистості, зазначаючи, що саме мотив виступає акумулятором особистісного досвіду, який виконує роль внутрішнього регулятора майбутніх дій людини. Саме мотивація виступає своєрідним індикатором, який дозволяє судити про ставлення майбутнього вчителя до роботи з дітьми раннього віку. Створення позитивної мотивації у майбутніх студентів до роботи з дітьми раннього віку передбачає формування у них бажання працювати з дітьми, "...спонукати їх до набуття знань, формування в них умінь навичок грамотного спілкування з дитиною та догляду за нею, здатності розуміти й цінувати унікальність періоду раннього дитинства, усвідомлювати сутність особистого впливу на розвиток майбутньої особистості" [1, с.11]. Реалізувати зазначену умову можливо під час навчальних занять у ВНЗ та педагогічної практики у ДНЗ. Задля цього у зміст навчальних дисциплін варто включити розгляд питань і ситуацій, присвячених особливостями розвитку дітей раннього віку, їхнім потребам на етапі раннього дитинства, зосередити увагу на специфіці взаємодії дітей із батьками і вихователями.

Наступною педагогічною умовою є *формування теоретичних знань і практичних умінь студентів із розвитку, навчання і виховання малюків*. Студенти повинні розуміти, що кожен віковий період характеризується певними етапами розвитку. Для того, щоб бути цікавим і корисним для дитини у період раннього розвитку, вихователям і батькам необхідно докласти чимало зусиль для її особистісного зростання. Майбутні педагоги ДНЗ повинні знати як відбувається розвиток і виховання дітей раннього дитинства у кожному віковому періоді,

розуміти особливості психофізичного розвитку малюків і значення режиму дня для дитини. Важливо знати, що розвиток малюків визначається спільною діяльністю з дорослою людиною. У процесі взаємодії з дорослими (вихователі, батьки) у дітей раннього віку відбувається засвоєння способів використання предметів і дій з предметами (їсти ложкою, малювати олівцем тощо). Всередині предметної діяльності зароджуються нові її види – гра, малювання, ліплення, конструювання тощо. Реалізувати цю умову можна під час лекційних, семінарських і практичних занять з нормативних і варіативних дисциплін або спеціально розроблених факультативних курсів і спецкурсів. Тобто, майбутні педагоги повинні мати ґрунтовні знання з дисциплін загально-професійної та професійної підготовки, що є одним з важливих компонентів формування готовності майбутнього педагога до роботи з дітьми раннього віку

Наступною педагогічною умовою є *проходження практики майбутніми педагогами в ДНЗ у групах дітей раннього віку*. Під час проходження практики студенти безпосередньо занурюються у професійну діяльність. Вони знайомляться із навчально-виховним середовищем ДНЗ, розвивають власні професійні знання і навички, виконують функціональні обов'язки вихователів. У ході практики майбутні педагоги проводять діагностику рівнів розвитку малюків, визначають сформованість психічних процесів, створюють навчально-розвивальне, предметно-ігрове і мовленнєве середовище для дітей. На практиці студенти більше приділяють уваги розвитку власних прикладних знань і творчих умінь, разом з тим, забезпечують навчальну, виховну та ігрову діяльність дітей раннього віку. Одержані під час практики студентами знання про особливості психічного розвитку малят у перші роки життя є цінними для розуміння майбутніх змін в особистості дитини. Тому майбутні педагоги під час практики більш свідомо розуміють сутність навчання і виховання дітей раннього віку.

Використання студентами сучасних програм розвитку дітей раннього віку є також важливою умовою у формуванні їх готовності до роботи у ДНЗ. У практиці дошкільних закладів для розвитку дітей раннього віку все частіше використовують програми нового покоління. До них належать: "Програма виховання і навчання дітей в дитячому садочку" (М. Васильєва, В. Гербова, Т. Комарова), "Витоки" (Л. Парамонова, А. Давидчук, С. Новоселова), "Крихітка" (Г. Григор'єва, Д. Сергєєва, Н. Кочеткова) та ін. Особливу увагу хотілося б звернути на програми "Оберіг" (А. Богуш) і "Соняшник" (Л. Калуська).

У програмі "Оберіг" (А. Богуш) розкриваються особливості розвитку дитини раннього віку, включаючи пренатальний і перинатальний періоди; окреслено головні завдання за змістовими розділами (фізичний розвиток, сенсорно-пізнавальний розвиток, емоційно-соціальний розвиток, мовленнєвий розвиток, художньо-естетичний розвиток), що охоплюють найважливіші етапи життєдіяльності дитини раннього віку; вказані орієнтовні показники розвитку малят та надані поради для батьків. У програмі зазначено, що для уникнення кризових явищ у процесі розвитку дитини раннього віку, вихователі мають бути добре обізнаними з особливостями розвитку дитини, її якісними досягненнями на кожному віковому етапі від народження до трьох років [6].

Цікавою, на наш погляд, для навчання і виховання дітей раннього віку є програма "Соняшник" (Л. Калуська). Мета програми – виховання серця, душі, тіла і розуму дитини з перших днів життя. У ній розкриваються якісно нові підходи до розвитку, навчання і виховання дітей раннього віку. Підґрунтя програми склали інтеграційний підхід до поєднання наукової та народної педагогіки, педагогічна спадщина видатних вітчизняних і зарубіжних учених, сучасні теорії та технології, які спрямовані на всебічний розвиток дітей раннього віку. Програма "Соняшник" складається із трьох цільових взаємозв'язаних підпрограм: "Немовлятко" (перший рік життя), "Малюшко" (другий рік життя) і "Мовляшко" (третій рік життя). Кожна з підпрограм містить антропометричні дані про дітей, розкриває вікові особливості розвитку малят, напрями їх розвитку та діяльності (соціальний, емоційний, фізичний, сенсорний, мовленнєво-комунікативний, духовно-моральний, художньо-естетичний, ігрові уміння та навички, навчальну діяльність, передумови трудової діяльності) [3]. Знання змісту і методики зазначених програм безумовно допоможе майбутньому фахівцю зорієнтуватися в освітньому просторі дошкільної освіти та бути професійно готовим до роботи з дітьми раннього віку.

Важливе значення для формування готовності майбутнього педагога до роботи з дітьми раннього віку ми надаємо *науково-методичному супроводу*, який виконує такі функції: навчальну, корекційну, адаптаційну, психотерапевтичну та консультаційну. Його необхідно розглядати як певну сукупність різних форм, методів, технологій, заходів, які використовують викладачі ВНЗ для надання допомоги студентам у подоланні труднощів, пов'язаних із майбутньою професійною діяльністю. Науково-методичний супровід формування готовності майбутнього педагога до роботи з дітьми раннього віку має включати: проведення семінарів і тренінгів із розвитку професійної майстерності майбутніх вихователів; "круглих столів" із залученням науковців і педагогічних працівників ДНЗ для обговорення актуальних питань розвитку дітей раннього віку; презентації бібліотекою ВНЗ нової методичної літератури з питань дошкільного навчання і виховання; організацію конкурсів серед студентів на кращу методичну розробку навчальних занять і виховних заходів із малятами ДНЗ; виставки творчих робіт майбутніх педагогів, пов'язаних із розвитком дітей раннього віку тощо.

Застосування у педагогічній практиці сукупності педагогічних умов сприятиме формуванню готовності майбутнього педагога до роботи з дітьми раннього віку.

Висновки... Отже, готовність майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку розуміємо як здатність на професійному рівні сприяти всебічному і гармонійному розвитку малят. Для її формування необхідні відповідні педагогічні умови: створення позитивної мотивації студентів до навчання; теоретичні знання і практичні уміння майбутніх педагогів із розвитку, навчання і виховання малюків; проходження практики у групах дітей раннього віку; використання сучасних програм розвитку дітей і науково-методичний супровід майбутніх педагогів у роботі з дітьми раннього віку. Сформованість готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку ми визначаємо як певний рівень її досягнень.

Проведене дослідження не вичерпує піднятої проблеми. Перспективними напрямками подальших наукових розвідок вважаємо вивчення зазначеної проблеми у зарубіжних дослідженнях та розроблення педагогічної системи формування готовності майбутніх педагогів до роботи з дітьми раннього віку.

Використана література:

1. Борин Г. Організаційно-педагогічні умови підготовки майбутніх вихователів до роботи з батьками дітей раннього віку / Г. Борин // Обрії. – 2015. – № 1 (40). – С. 9-12.
2. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник /С.У. Гончаренко. – К. : Либідь, 1997. – 376 с.
3. Калуська Л.В. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку "Соняшник" / Л.В. Калуська. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 144 с.
4. Кузьмінський А.І., Омеляненко В.Л. Педагогіка в запитаннях і відповідях: навч. посіб. / А.І. Кузьмінський, В.Л. Омеляненко. – К. : Знання, 2006. – 311 с.
5. Новий тлумачний словник української мови : в 4 т. / [упоряд. В. Яременко, О. Сліпушко]. – К. : Аконтіт, 1998. – Т. 4 : Р – Я. – 1998. – 941 с.
6. Програма розвитку дітей від пренатального періоду до трьох років "Оберіг" / за ред. А.М. Богуш. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 160 с.
7. Слостенін В.А. Психологія і педагогіка: учеб. пособие / В.А. Слостенін, В.П. Каширин. – М. : Издательский центр, 2001. – 478 с.
8. Словник української мови: в 11 т. / АН УРСР, Ін-т мовознавства; [за ред. І.К. Білодіда]. – К. : Наукова думка, 1970-1980. – Т. 2. : Г – Ж. – 1971. – 547 с.
9. Ягулов В.В. Педагогіка : навч. посіб. / В.В. Ягулов. – К. : Либідь, 2002. – 560 с.

Саюк В.И., Германчук И.Н.

ФОРМИРОВАНИЕ ГОТОВНОСТИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ К РАБОТЕ С ДЕТЬМИ РАННЕГО ВОЗРАСТА

В статье рассматривается проблема формирования готовности будущих педагогов к работе с детьми раннего возраста. Отмечается, что готовность будущих педагогов необходимо понимать, как способность на профессиональном уровне содействовать всестороннему и гармоничному развитию детей раннего возраста. Для ее формирования необходимы педагогические условия: создание положительной мотивации студентов к обучению; теоретические знания и практические умения по развитию, обучению и воспитанию детей; прохождения практики в группах детей раннего возраста; использование современных программ для их развития и научно-методическое сопровождение будущих педагогов.

Ключевые слова: *будущие педагоги, дети раннего возраста, формирование готовности, компоненты готовности, педагогические условия формирования готовности.*

V.I.Sayuk, I.N.Germanchuk

FORMATION OF READINESS OF FUTURE TEACHERS TO WORK WITH CHILDREN OF EARLY AGE

The article deals with the problem of forming the readiness of future teachers to work with children of early age. It is noted that the readiness of future educators should be understood as the ability at the professional level to promote the comprehensive and harmonious development of young children.

An early childhood (from 1 to 3 years old) is one of the important stages in life of a baby . During this period, the child starts to walk well; is developing speech, substantive and cognitive activity, communication with adults and peers. That is why special attention in the work of preschool institutions is paid to the professional readiness of a teacher-educator for work with children of early age. The readiness of future teachers to work with young children should be understood as a complex integrated notion that includes interrelated components: motivational, cognitive, operational and reflexive. It is these components that determine the ability of future teachers to interact professionally with young children.

Formation of readiness of future teachers for work with children of early age should be considered as a certain process of development of a specialist, his personal qualities, and character, arising under the influence of economic, social, psychological and pedagogical factors. Formation of a person is defined as a certain level of his achievements.

In order to achieve a high level of professional readiness for future teachers to work with young children, appropriate pedagogical conditions need to be created. In our opinion, the most expedient pedagogical conditions are: creation of positive motivation of students to study; theoretical knowledge and practical skills in the development, education and upbringing of children; passing the practice in groups of young children; use of modern programs for their development and scientific and methodological support of future teachers. Promising areas for further scientific research on this problem are the development of a scientifically-based pedagogical system for forming the readiness of future teachers to work with young children.

Key words: *future teachers, children of early age, readiness formation, readiness components, pedagogical conditions of formation of readiness.*

Подано до редакції 25.10.2017.